

# **ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN**

## **kỷ niệm 60 năm Ngày Chiến thắng Vạn Tường (18/8/1965 – 18/8/2025)**

-----

### **I. CHIẾN THẮNG VẠN TƯỜNG - MỞ ĐẦU CAO TRÀO DIỆT MỸ**

#### **1. Bối cảnh lịch sử và diễn biến**

Sau cuộc khởi nghĩa Trà Bồng và miền Tây Quảng Ngãi cũng như thắng lợi của phong trào Đồng Khởi, cách mạng miền Nam chuyển sang thế tiến công địch. Để cứu vãn nguy cơ sụp đổ của ngụy quyền Sài Gòn, đế quốc Mỹ quyết định đưa quân trực tiếp tham chiến ở miền Nam, tăng cường vũ khí và phương tiện chiến tranh, thực hiện chiến lược Chiến tranh cục bộ và mở rộng chiến tranh phá hoại ra miền Bắc. Mỹ hy vọng sẽ "bình định" miền Nam trong vòng 18 tháng.

Ở Quảng Ngãi, tháng 5-1965, đế quốc Mỹ cho 1 tiểu đoàn lính thủy đánh bộ đổ quân chiếm đóng Núi Đất, xã Bình Thạnh, huyện Bình Sơn<sup>1</sup>, điểm cao ở các xã Bình Chánh, Bình Đông, huyện Bình Sơn (nay là xã Bình Sơn và xã Vạn Tường), án ngữ phía nam căn cứ Chu Lai và khống chế toàn bộ phía đông bắc huyện Bình Sơn, hòng biến các xã trên thành vùng trắng. Chúng thường xuyên cho tàu, thuyền chiến đấu đi tuần tra kiểm soát dọc theo bờ biển. Quân ngụy có từ 4 đến 5 tiểu đoàn thuộc Sư đoàn 3 chủ lực. Ngoài ra, lực lượng bảo an và dân vệ được tăng cường gấp đôi so với trước.

Tháng 3-1965, Hội nghị Trung ương lần thứ 11 khóa II đề ra nhiệm vụ cơ bản cho cách mạng miền Nam lúc này là: "Tích cực kiểm chế và thắng địch trong cuộc chiến tranh đặc biệt ở mức cao nhất ở miền Nam... đồng thời chuẩn bị sẵn sàng đối phó và quyết thắng cuộc chiến tranh cục bộ ở miền Nam nếu địch gây ra".

Sáng ngày 07-5-1965, trong khí thế cả nước đang tìm cách đánh Mỹ, tiểu đội du kích xã Bình Đông do đồng chí Nguyễn Phan (tức Minh) – Trung đội trưởng du kích xã – đã tổ chức phục kích tại bến Tân Hy xã Bình Đông<sup>2</sup>, bắn chìm và diệt gọn tiểu đội lính Mỹ (7 tên) khi chúng đi tuần tiểu theo bờ biển từ Chu Lai vào Bình Sơn. Ta thu một khẩu súng và nhiều lựu đạn, bao thất lung.

Đây là trận đánh phủ đầu quân Mỹ khi chúng vừa đặt chân lên đất xã Bình Đông; là trận đánh Mỹ đầu tiên trên chiến trường Quảng Ngãi nói riêng, khu V nói chung, mở ra khả năng mới cho quân dân trong tỉnh thi đua quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược.

---

<sup>1</sup> Nay thuộc xã Bình Sơn

<sup>2</sup> Nay thuộc xã Vạn Tường

Quyết tâm làm thất bại chiến lược Chiến tranh cục bộ của Mỹ - ngụy, tháng 5-1965, Khu ủy và Ủy ban Mặt trận Dân tộc giải phóng Nam Trung Bộ mở cuộc vận động "Nhà nhà đón thư Đảng, bàn việc đánh Mỹ, cứu nước, cứu nhà"; phát động phong trào toàn dân hiến kế đánh thắng giặc Mỹ xâm lược. Bộ Tư lệnh Quân khu tổ chức hội nghị quân chính và hội nghị du kích chiến tranh bàn công tác tư tưởng, xây dựng lực lượng, phát động phong trào thi đua "Quyết đánh, quyết thắng giặc Mỹ xâm lược", đặt danh hiệu "Dũng sĩ diệt Mỹ" tặng cho cán bộ, chiến sĩ có nhiều thành tích diệt Mỹ.

Tiếp thu chủ trương của Khu ủy và Mặt trận Dân tộc giải phóng, Tỉnh ủy cũng phát động phong trào thi đua, các đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng được tổ chức trong cán bộ, đảng viên, chiến sĩ để học tập nghị quyết của Trung ương, Khu ủy V và Tỉnh ủy. Khẩu hiệu "Tìm Mỹ mà đánh, tìm ngụy mà diệt", "Thề quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh" được phổ biến sâu rộng trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân, nhất là các lực lượng vũ trang, du kích xã, thôn. Nhiều thanh niên trong vùng giải phóng và cả trong vùng địch hăng hái tham gia lực lượng vũ trang. Một số địa phương thành lập đội Quyết tử diệt Mỹ.

Với tinh thần quyết chiến, quyết thắng giặc Mỹ xâm lược, Tỉnh ủy chủ trương tập trung lực lượng xây dựng làng, xã chiến đấu, lập "Vành đai diệt Mỹ", phát triển du kích chiến tranh, tăng cường lực lượng chiến đấu. Khắp vùng giải phóng, Nhân dân cùng du kích ngày đêm xây dựng công sự, đào địa đạo, giao thông hào, biến nông thôn thành trận địa phản kích và tiến công địch.

Thực hiện chủ trương của cấp trên, "Vành đai diệt Mỹ" ở phía nam căn cứ quân sự Chu Lai được hình thành, gồm các xã Bình Thạnh, Bình Đông, Bình Thuận, Bình Chánh và Bình Nguyên<sup>3</sup>. Đây là địa bàn tranh chấp quyết liệt giữa ta và địch, là địa bàn trụ bám của các lực lượng tại chỗ, đồng thời cũng là nơi tiếp nhận triển khai các lực lượng phía sau tiến công vào căn cứ đồn, bót của Mỹ. Tại đây hệ thống địa đạo được xây dựng nối liền với các thôn, xóm, nhất là vùng đông Bình Sơn. Địa đạo có thể chứa được hàng ngàn người, có chỗ dự trữ lương thực, đạn dược, vũ khí, có trạm cứu thương. Đến tháng 6-1965, việc xây dựng "Vành đai diệt Mỹ" hoàn thành. Thế trận chiến tranh nhân dân đánh Mỹ, thắng Mỹ đã sẵn sàng.

Để thực hiện tốt ba mũi giáp công trong giai đoạn mới, từ ngày 10 đến ngày 15-5-1965, Hội nghị Tỉnh ủy quyết định thành lập thị xã Quảng Ngãi trên cơ sở tách một số xã của huyện Tư Nghĩa trước đây gồm: Cẩm Thành (nội thị), Nghĩa Lộ, Nghĩa Điền. Ban cán sự thị xã Quảng Ngãi được thành lập gồm 5 đồng chí. Đồng chí Trần Văn (Vỹ, Động) được cử làm Bí thư, đồng chí Tạ Công Hiền (Mai Lương) làm Phó Bí thư.

---

<sup>3</sup> Các xã Bình Thạnh, Bình Chánh và Bình Nguyên (nay thuộc xã Bình Sơn); các xã Bình Đông, Bình Thuận (nay thuộc xã Vạn Tường).

Trong tháng 6 và tháng 7-1965, Mỹ liên tục cho quân càn quét, đánh phá các xã Bình Đông, Bình Thạnh, Bình Thuận...; chúng đốt cháy hàng trăm ngôi nhà, sát hại hàng chục người dân hoặc đánh đập, tra tấn dã man. Quân và dân các xã "Vành đai diệt Mỹ" lần lượt đánh bại các cuộc hành quân, càn quét của địch. Lực lượng vũ trang địa phương và du kích Bình Sơn chiến đấu anh dũng, đánh địch cả trên bộ, trên biển, diệt xe bọc thép M.113, bắt sống lính Mỹ, thu nhiều chiến lợi phẩm, trong đó có 1 xe Jeep còn nguyên vẹn.

Sau chiến thắng Ba Gia, Trung đoàn 1 bộ binh chủ lực Quân khu V được mang tên Trung đoàn Ba Gia về đứng chân ở các xã ven biển Bình Hải, Bình Hòa, Bình Phú, Bình Tân<sup>4</sup> (Bình Sơn). Suốt một tháng, Nhân dân địa phương thường xuyên ủng hộ lương thực, thực phẩm, nuôi dưỡng cán bộ, chiến sĩ của trung đoàn. Nhân dân và đội du kích vành đai cũng như các xã ven biển thay nhau tổ chức tuần tra, bảo vệ, đảm bảo cho đơn vị vừa nghỉ ngơi, sinh hoạt vừa huấn luyện quân sự chuẩn bị cho đợt ra quân mới.

Do đơn vị đóng quân dài ngày sát căn cứ Mỹ nên bị chúng phát hiện. Địch coi đây là thời điểm thuận lợi để xuất quân và phát huy thế mạnh của hỏa lực, của binh chủng, kỹ thuật quân sự hiện đại nên địch quyết định mở cuộc hành quân "Ánh sáng sao". Đêm ngày 17-8-1965, hơn chục chiếc tàu chiến Mỹ thuộc Hạm đội 7 từ ngoài khơi, liên tục bắn đại bác vào thôn Vạn Tường, xã Bình Hải<sup>5</sup> và các điểm cao xung quanh.

Ngày 18-8-1965, quân Mỹ gồm 4 tiểu đoàn lính thủy đánh bộ, 1 tiểu đoàn xe tăng và xe bọc thép, 2 tiểu đoàn pháo 105 ly, 6 tàu đổ bộ và pháo hạm cùng hàng trăm máy bay chiến đấu, mở cuộc hành quân phối hợp hải, lục, không quân tiến vào Vạn Tường và các thôn, xóm xung quanh.

Kết quả, sau một ngày đêm phối hợp chiến đấu quyết liệt và vô cùng dũng cảm, gan dạ, Trung đoàn 1 (Trung đoàn Ba Gia) Quân khu V, Đại đội 31 và dân quân, du kích các xã Bình Hòa, Bình Hải, Bình Phú, Bình Trị (Bình Sơn) đánh bại hoàn toàn cuộc hành quân lớn của quân đội Mỹ, loại khỏi vòng chiến đấu 919 tên Mỹ, bắn cháy, bắn hỏng 22 xe tăng, xe bọc thép, bắn rơi 13 máy bay và phá hủy nhiều phương tiện chiến tranh của chúng. Đây là đòn phủ đầu oanh liệt, giáng vào lính thủy đánh bộ Mỹ - một binh chủng được xem là ưu tú nhất của quân đội Mỹ, góp phần cùng lực lượng vũ trang đánh Mỹ. Nhân dân ở hai xã Bình Hải, Bình Hòa dũng cảm vượt qua làn đạn của kẻ thù khiêng 120 thương binh thoát khỏi vòng vây địch. Lực lượng vũ trang địa

---

<sup>4</sup> Xã Bình Hòa, xã Bình Hải (nay thuộc xã Vạn Tường); xã Bình Phú, xã Bình Tân đã được sáp nhập thành xã Bình Tân Phú (nay thuộc xã Đông Sơn).

<sup>5</sup> Nay là xã Vạn Tường.

phương và du kích dẫn đường cho các chiến sĩ của trung đoàn chủ lực rút lui an toàn. Nhân dân các xã Bình Trị, Bình Phước, Bình Đông<sup>6</sup> tận tình chăm sóc thương binh và chuyển 40 thương binh còn lại trong hầm địa đạo ra khỏi vòng vây của địch, giao cho du kích các xã Bình Châu, Bình Phú, Bình Tân, Bình Thanh chuyển số thương binh trên vượt quốc lộ 1 rút về tuyến sau an toàn.

## **2. Ý nghĩa lịch sử, bài học kinh nghiệm của Chiến thắng Vạn Tường**

Chiến thắng Vạn Tường có ý nghĩa lịch sử to lớn, nói lên tinh thần cách mạng tiến công, sự mưu trí, dũng cảm, tình đoàn kết chiến đấu của quân và dân Quảng Ngãi với bộ đội chủ lực Quân khu V. "Nếu trận Ấp Bắc đầu năm 1963 đã mở đầu cho một cao trào đánh bại chiến thuật trực thăng vận và thủy xa vận của Mỹ yểm hộ cho những lực lượng lớn của quân Mỹ ở đồng bằng, thì ta cũng có thể coi trận Vạn Tường trong tháng 8-1965 là một trận Ấp Bắc đối với quân đội Mỹ. Trận Vạn Tường đã chứng tỏ rõ ràng rằng quân đội ta hoàn toàn có khả năng đánh bại được quân đội Mỹ trong điều kiện chúng có mọi ưu thế tuyệt đối về binh khí, hỏa lực so với quân đội ta. Và rõ ràng là sau trận Vạn Tường đã có một loạt trận quân giải phóng miền Nam chiến thắng quân đội Mỹ một cách hết sức oanh liệt. Vì vậy ta có thể kết luận rằng sắp tới, chúng ta có khả năng đánh thắng quân Mỹ và có thể tiêu diệt được một bộ phận quan trọng sinh lực của quân đội Mỹ".

Chiến thắng Vạn Tường đã để lại nhiều bài học kinh nghiệm quý báu. Nổi bật nhất là bài học lớn về phát huy sức mạnh tổng hợp của chiến tranh nhân dân và sự kết hợp tác chiến nhịp nhàng giữa bộ đội chủ lực và lực lượng vũ trang địa phương; giữa tiến công tiêu diệt địch của lực lượng vũ trang với nổi dậy của quần chúng giành quyền làm chủ; giữa tiêu diệt chủ lực địch với chống phá "bình định".

Trong bài phát biểu của đồng chí Tổng Bí thư Lê Duẩn tại Hội nghị lần thứ XII Ban Chấp hành Trung ương Đảng (Khóa III), ngày 27/12/1966 đã đánh giá: "... Nếu trong chiến tranh bảo vệ Tổ quốc của Liên Xô, trận Xta-lin-grát là một bước ngoặt chứng tỏ rằng quân phát xít Hít-le không phải không đánh được, thì chúng ta cũng có thể coi trận Vạn Tường là một bước ngoặt chứng minh một cách hùng hồn rằng quân giải phóng miền Nam hoàn toàn có khả năng đánh bại được quân đội Mỹ trong điều kiện chúng có mọi ưu thế tuyệt đối về binh khí, hỏa lực so với quân Giải phóng...".

Chiến thắng Vạn Tường còn thể hiện sự nhạy bén trong nghệ thuật chỉ huy, điều hành chiến dịch của Bộ Tư lệnh Quân khu V, Tỉnh ủy Quảng Ngãi; tinh thần chiến đấu, phục vụ chiến đấu dũng cảm, ngoan cường, mưu trí, sáng tạo của cán bộ, chiến sĩ và nhân dân huyện Bình Sơn, Quảng Ngãi. Chiến thắng Vạn Tường mãi mãi đi vào

---

<sup>6</sup> Các xã Bình Trị, Bình Phước, Bình Đông (nay thuộc xã Vạn Tường).

lịch sử nước ta như một chiến công chói lọi của Nhân dân Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước.

## **II. Những thành tựu nổi bật của Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân xã Vạn Tường sau 60 năm Chiến thắng Vạn Tường**

Sau ngày đất nước thống nhất, Quảng Ngãi đã vượt qua khó khăn để vươn lên mạnh mẽ. Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh luôn đặt nguyện vọng và lợi ích của Nhân dân làm trung tâm, lấy hạnh phúc, ấm no của Nhân dân làm mục tiêu phấn đấu. Nhờ sự quan tâm của Trung ương, Quảng Ngãi đã đạt được nhiều thành tựu lớn trên nhiều lĩnh vực: Đời sống Nhân dân được cải thiện rõ rệt và không ngừng nâng cao; tiềm lực kinh tế - xã hội ngày một phát triển, quốc phòng, an ninh được đảm bảo; công tác quản lý điều hành ngày một hiệu quả hơn. Quảng Ngãi sẽ tiếp tục vươn mình phát triển mạnh mẽ và cùng cả nước bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Trong 60 năm qua, dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân xã Vạn Tường đã đạt được nhiều thành tựu nổi bật trên các lĩnh vực, đặc biệt là giai đoạn 2020–2025. Công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị được chú trọng, năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng và đảng viên được nâng cao; việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được thực hiện sâu rộng; bộ máy chính quyền được tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, cải cách hành chính và chuyển đổi số được đẩy mạnh. Mặt trận và các tổ chức đoàn thể phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội, gần dân, sát dân. Kinh tế xã tiếp tục tăng trưởng ổn định, tổng giá trị sản xuất đạt hơn 124.000 tỷ đồng, thu ngân sách vượt chỉ tiêu, thu nhập bình quân đầu người đạt gần 62 triệu đồng/năm. Văn hóa – xã hội phát triển toàn diện, phong trào xây dựng đời sống văn hóa đạt nhiều kết quả tích cực, giáo dục đạt chuẩn, tỷ lệ xóa mù chữ và phổ cập giáo dục đạt 100%; chăm lo an sinh xã hội, giảm tỷ lệ hộ nghèo còn 2,06%, BHYT đạt 94%, lao động qua đào tạo đạt gần 68%, tạo việc làm cho hàng nghìn lao động. Quốc phòng – an ninh được củng cố vững chắc, an ninh trật tự đảm bảo ổn định, công tác tiếp dân, đối thoại và phòng chống tham nhũng, tiêu cực được triển khai đồng bộ và hiệu quả, góp phần xây dựng xã Vạn Tường ngày càng phát triển vững mạnh toàn diện. Thực hiện Nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, từ ngày 01/7/2025 sắp xếp toàn bộ diện tích tự nhiên, quy mô dân số của các xã Bình Thuận, Bình Đông, Bình Trị, Bình Hải, Bình Hòa và Bình Phước thành xã mới có tên gọi là Vạn Tường. Việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã giúp tinh gọn bộ máy, giảm số lượng đơn vị hành chính, tối ưu hóa nguồn lực và cơ sở hạ tầng, đảm bảo phục vụ tốt người dân, doanh nghiệp.

Kỷ niệm 60 năm Ngày Chiến thắng Vạn Tường (18/8/1965 – 18/8/2025), là dịp để cán bộ, đảng viên và Nhân dân trong tỉnh tôn vinh và tri ân các anh hùng, liệt sỹ, thương binh, bệnh binh, đồng bào, chiến sỹ đã hy sinh, sẵn sàng cống hiến sức lực, trí tuệ và của cải, làm nên Chiến thắng Vạn Tường lẫy lừng. Phấn khởi và tự hào với những thành quả mà Đảng bộ và Nhân dân xã Vạn Tường nói riêng và tỉnh Quảng Ngãi đã đạt được trong thời gian qua, đồng thời tiếp tục phát huy truyền thống anh hùng, nêu cao tinh thần tự lực, tự cường, đoàn kết trong Đảng, đồng thuận trong xã hội, rèn luyện bản lĩnh, nâng cao trí tuệ, chung sức đồng lòng phấn đấu vượt qua khó khăn, thách thức, tiếp tục xây dựng Đảng bộ trong sạch, vững mạnh; phát triển toàn diện và đồng bộ về kinh tế - xã hội; giữ vững quốc phòng - an ninh; phấn đấu sớm trở thành tỉnh công nghiệp theo hướng hiện đại.

**BAN TUYÊN GIÁO VÀ DÂN VẠN TỈNH ỦY**